

HAJDUFÖLD

OPIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy sors . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Helyszíni . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
 TÖBBSZÖR PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felalás főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM

INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A kísérőlevél

A sors kegyetlen iróniája, hogy a becsületességében hiszékeny magyar léleknek minden reményében csalódnia és minden várakozásában megszegyenülnie kell. A párisi Nagy-Trianonról elnevezett béke-diktátumnak Millerand-féle kísérőlevele olyan kijelentéseket tartalmaz, amelyek minden kétséget kizáróan jogossá tették a magyar nemzet reményét és várakozását a gyilkos béke tartalmának végrehajtásakor megnyilvánuló enyhítést illetőleg. Ez a kísérőlevél bírta rá a magyar nemzetgyűlést arra, hogy a békeszerződést becikkelyezze. Ez a kísérőlevél volt az oka annak, hogy a nemzet a ratifikálás tényébe beletörődött s ez volt a magyarázat a magyar hitre és bizakodásra is.

Most ismét arról kell hallanunk, hogy reményünk és várakozásunk alaptalan volt és hogy a kísérőlevél csak épen olyan csalétek a magyarság számára, mint a wilsoni 14 pont volt. Betetőzte a nemzeti önérték szegényes meggyászát, miután Wilson kicsavarta előbb a fegyvert a kezünkől. Millerand durcás gyerek gyanánt kezelte a magyart, s hogy a ratifikálás megtagadásával fel ne borítsa a jól megkonstruált európai béke-művet, édeskés mézesmadzagot küldött neki, amelyen rágódhatik és elfeledheti megcsufolását. Guernier előadó bizonyára nem a maga iniciatívájából tette azt a kijelentést a francia kamarában, amely a trianoni-béke ratifikálása előtt komoly és határozott üzenet volt a magyar nemzet számára. A kísérőlevél szerzőjének üzenete, aki most a francia nép képviselője kifelé és befelé s aki teljhatalmu irányítója a Quai d'Orsay politikájának. Millerand érzi, hogy merész játékba fogott, amikor a kísérőlevelet megfogalmazta, s tudja, hogy a játék egy igazságtalanul porig súfított becsületlen nemzet rovására indult. Meg kell állapítania, végét kell vetnie, ha nem akarja a világelőtti felelősséget viselni érte. Más mód pedig alig kínálkozott erre alkalmasabb, mint amelyet magának kiválasztott. Az előadó szájába adta, hogy a magyarság félreértette őt és túlzott reményeket fűzött kísérőleveléhez. Nem úgy értette ő azokat, amiket mondott.

A rokonok és barátok nélkül élő árva magyar nemzetet tehát újabb csalódás érte. Le kell mondania arról a reményről is, hogy az égbekiáltó igazságtalanság, melyet rajta elkövettek, a legcsekélyebb mértékben is enyhíthetik valaha. Nincs kiút és nincs mit várnia többé.

A hatalmi mámorban kéjelgő „győztesek” sem emberieséget, sem józan ész diktálta határt nem ismernek féltelenségükben. Egyesegyedül a magyar lehet az, akiben a magyar bizakodhatik. A saját maga öserejében, a saját maga élni akarásában. A kísérőlevél komolytalanságának kézzelfogható dokumentálása ezt adja tudtára azoknak a magyar politikusoknak is, akik minden józan tapasztalat dacára is hittek és bíztak az ántánt becsületességében. Imé: szomorú, de való immár, hogy nincs mit várniuk tőle.

A nemzetnek minden figyelmét öserejének fokozására és gyarapítására kell fordítania. Ki kell nyitnia azokat a zsüipeket, amelyeken át a nemzeti géniusz előretörni és alkotásra, teremtésre indulni képes. Fel kell tárnia azokat az erőforrásokat, amelyek egy hosszú évszázadon keresztül vészben-viharban fenntartották a nemzetet, s minden lehetséges eszközt fel kell használnia arra, hogy ezek az erőfor-

rások minél jobban kibővíthessenek. Százszorta és ezerszerte inkább, mint bármikor a múltban, gondoskodnia kell a magyar intelligens középosztály boldogulásának feltételeiről, s a romlatlan magyar falusi népet olyan kulturális gondozásban kell részesítenie, amely megfelelő legyen a reá váró óriási feladatoknak.

Senkink és semmink sincs, csak a magunk önértéke, a magunk sziklaszilárd hite és

erős akarata, hogy élni fogunk, mert élnünk kell, mert élni akarunk. Nem várjuk a gyűlölködő ellenség hitvány alamizsnáját, nem várjuk könyörületét és szánalmát, hanem dacosan ökölbe szorított kézzel dolgozunk fokozott erővel a haza felélesztésén és feltámasztásán.

A Millerand-féle kísérőlevél lehullott leple ezeket a gondolatokat sugalmazza minden magyar lelkébe!

Apponyi Albert Debrecen díszpolgára

Rendkívüli közgyűlés a városházán
 A destrukció izléstelen tüntetése

Felekezeti különbség nélkül ünnepelte tegnap a Nemzet nagy fiát, Apponyi Albertet 75 éves születésnapja és félszázados politikai pályafutásának évfordulója alkalmával az ország minden törvényhatósága. Debrecen városa sem lehelet az egyetlen, amely távol tartja magát az országos ünnepségektől. Apponyiban nem a politikust, nem a régi pártembert, hanem a keresztyén magyar embert ünnepelte tegnap az ország népe s az ünnepségben résztvett mindenki, akinek szeme előtt a keresztyén és magyar ember fogalma követendő ideál gyanánt lebeg. Ez magyarázza meg azt az izléstelen tüntető távolmaradást, amellyel a püspök és vezérkara az ünnep jelentőségét kisebbíteni igyekezett. Nem rajtuk mulott, hogy a megjelentek mégis zajos ünnepségben részesítették Apponyi Albertet, s megmenetették a várost egy újabb országos botránytól. . . Részletes tudósításunk a következő:

A tanács javaslata

A rendkívüli közgyűlést féltizenegykor nyitotta meg a Nemzeti Hírszékgyűlés elmondása után Csóka Sámuel polgármesterhelyettes. Rámutatott azokra a nagy szolgálatokra, melyeket Apponyi a nemzet érdekében félszázadon át teljesített s hangsúlyozta, hogy amikor az egész ország szívvel-lélekkel ünnepli őt, Debrecen városa sem maradhat ki az ünneplők közül. Ezután dr. Vass Károly tb. tanácsnok előterjesztette a városi tanács következő határozatát:

Tanácsi előterjesztés

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága gróf Apponyi Albert v. b. t. t. nemzetgyűlési képviselő urat, Magyarország volt vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterét és képviselőházi elnökét — abból az alkalomból, hogy a magyar hazára nézve áldásos élete 75-ik, kiváló eredményekben gazdag közéleti működése pedig 50-ik évfordulójához ért — a szeretet és a hála szavaival tiszteletteljesen üdvözli és méltányolja a magyar nemzetet örök háttára kötelező elvülhetetlen érdemeit, különösen azt, hogy

félszázados közéleti pályáján mindenkor a magyar nemzet jogainak törhetetlen zászlóvivője volt;

eszményi hazafiságával az államférfiaknak s minden állampolgárnak örök időkre fenkelt példaképet nyújtott;

a közélet szepítő tisztségének szük-

ségét nemcsak hirdette, hanem a magasabb elvet magatartásával és jellemének puritán tisztaságával a leghívőbbben, önfeláldozásra készen is képviselte, s ezáltal a közélet erkölcsi alapjait erősítette;

fényes szónoki képességeivel a magyar politikai szónoklat történetében nevének első helyet biztosított;

nemzeti érdekeinket külföldi összeköttetései útján igazságtól lángoló szavával és a keresztyén kultúremberiség nagy eszményeiért küzdő írásaival országunk határain túl is a béke évtizedeiben állandóan hirdette;

az interparlamentáris konferenciákon a világbéke eszméjének Európaszerte elismert egyik legkiválóbb szószólója volt, — ekként a külföldön a magyar nemzet tekintélyét gyarapította;

a ránk kényszerített háborúnak nemzetünkre nézve katasztrófális végződése után Magyarországot — egy összetört nemzet osztatlan bizalmából nyert kiküldetése során — az Európa sorsa felett döntő béke konferencián széles körű tudásával, politikai tekintélyével és egyéniségének varázsával egy képviselő, hogy ha az egyoldalulag előzetesen megszabott, csüggedéssel küzdő hazánkat minden, eddiginnél súlyosabb helyzetbe hozó békefeltételek megváltoztatását ki nem eszközölhetette is, de a magyar nemzetnek a háború felidézésében való teljes ártatlanságát, igazságait és ezer éves történelmi jogait hatalmas ékesszólásával kimutatta;

a magyar igazságot belevitte Európa köz-tudatába, ekként letiport nemzetünknek terrszertű rágalomok által meghurcolt becsületét megmentette és európai kulturhivatásunkat megbizonyította;

a trianoni napok után pedig — mint a romok közül szebb jövő felé vergődő nemzetünk életében vezérlő egyéniség — megerősítő hittel hirdeti a reménységét vesztett magyarság reneszánszát; — mindezeknél fogva javasolja a városi tanács, hogy őt Debrecen szab. kir. város díszpolgárává kész szívvel, igaz szorotattal, egyhangu lelkesedéssel megválassza és mindazoknak a jogoknak, szabadságoknak részesévé teszi, amelyekkel Debrecen szab. kir. városának polgárai hazánk élő törvényeinek és királyi kiváltságainak, szabályrendeleteinek és hagyományos szokásainak fogva élhetnek.

Elrendeli a Törvényhatósági Bizottság, hogy gróf Apponyi Albert, Debrecen sz. kir. város díszpolgára részére a díszpolgári oklevél elkészíttessék és az a Törvényhatósági Bizottság, s a városi tanács kiküldöttjei által ünnepélyesen adassék át gróf Apponyi Albert nemzetgyűlési képviselő urnak.

Elrendeli továbbá, hogy addig is, míg a

fenti akarat megnyilvánulása a diszpolgári oklevél átnyújtásával megtörténhetik, — az, e közgyűlési határozat útján juttassék gróf Apponyi Albert nemzetgyűlési képviselő ur tudomására.

Felhatalmazza a városi Tanácsot, hogy a további intézkedéseket saját hatáskörében megtehesse.

(Éljen, éljen.)

A javaslatot a közgyűlés egyhangulag elfogadta, s utasította a tanácsot, hogy Apponyi Albertet, a város újonnan megválasztott diszpolgárát, valamint az országos ünnep rendezőbizottságát táviratilag üdvözölje.

Az ünnepi beszéd

Ezután dr. Kőrösi Kálmán törvényhatósági bizottsági tag, mondotta el ünnepi beszédét!

— Amidőn gróf Apponyi Albertet Debrecen sz. kir. város diszpolgárává megválasztjuk ezáltal régi, nagyon régi tartozásunkat rójuk le, — mondotta. Ő ma nem valamely megbízás formáson, hanem a nagyság természetes jogán a nemzet igazi külképviselete. Több ennél: a külföld az ő egyéniségén keresztül lát bennünket. Rámutat a nemzeti szerepségtelenség idején gondviselésül küldött nemzeti nagyok országmentő munkájára, majd így folytatja:

— Ezeknek a nagyoknak fényes sorát egészíti ki ma Apponyi: az idők járásának világútján, amit azon át a történelmi események komor menete csónka országunk határainál elvonul, vezető pozíció nélkül is, hivatalos hatalmi állás nélkül is, imé Ő áll ottan, mint élő tilalomfa, mint örök, elnémithatatlán, mint a jövőkébe is belekiáltó tiltakozás...

Majd hosszasan méltatja Apponyi politikai és közéleti tevékenységét, rámutatva arra, hogy Apponyit mindig a nemzet jogainak és erkölcsi védelme és fejlesztése vezette pályáján.

Az országos Apponyi-ünnep

Budapest, május 28. A mai országos Apponyi-ünnep a jubileumok történetében ritka esettel kezdődött.

Horthy Miklós kormányzó maga kereste fel gróf Apponyit lakásán, akit azután antójián a Szent István bazilikába vitt. A kormányzó Hardy Kálmán sorhajóhadnagy kíséretében fél 9 óra után érkezett Apponyi várbeli lakására. A kormányzó legmelegebb szereteseiként fejezte ki az ünnepeltnek és rövid ott tartózkodás után vele együtt az utcákon sorfalat álló közönség lelkes ünneplése mellett a Bazilikába hajtatott. Ide már jóval 9 óra előtt gyors egymásutánban robogtak a kecsik, jöttek a nemzetgyűlés tagjai, Jászberény 100 tagú hatalmas küldöttsége, Sipőcz főpolgármester, Rákosi Jenő, Zichy János gróf, Wlassich Gyula báró és más előkelőségek. Néhány perccel 9 óra előtt érkezett meg József főherceg családjával együtt, pont 9 órakor pedig a Kormányzó az ünnepelttel. A lépcsők alján Palagyi Mór volt államtitkár üdvözölte a rendezőbizottság élén Apponyit, akit a közönség viharosan éljenzett.

A Bazilikában Csernoch János hercegprímás mondott esendés misét, majd a magyar Hiszekegyet énekelte a kórus és *Prohászka* Ottokár beszélt a szöszékről. A Himnusz hangjai mellett ért véget a szertartás és miután a katonai diszszázad a Rákóczi-indulóra ellépett Apponyi előtt, a főváros fehérvirágos kocsijához kísérte Sipőcz polgármester és a rengeteg közönség éljenzése mellett hajtatott a Vigadóba, ahol akkor már a nemzet színe-java összegyűlt. Ott voltak a nemzetgyűlés, a politikai, társadalmi, tudományos és művészeti világ mellett a nemzeti hadsereg képviselői is. Háromnegyed 11 órakor a Himnusz hangjai mellett vonult be az ünnepelt és foglalta el a diszhelyet.

Rákosi Jenő ünnepi beszéde után az üdvözlések szakadatlan sora következett, amelyből kiváltak Bethlen István gróf, Willerdig hadseregfelügyelő és Beöthy Zsolt beszédei, azonkívül az amerikai magyarság üdvözlése is.

Ezután zajos éljenzés között Apponyi emelkedett szólásra, aki beszédében mély hálafejtést fejtett ki a közönségnek és alázatosan loborolt Isten előtt, ki lelkébe ültette a ke-

Nobilis ellenfél volt politikai téren mindenkivel szemben, de engesztelhetetlenül gyűlölte a magyar összeomlás gonosz előkészítőjét, Bécsset. Majd mikor az egész világ szembekerült velünk s a nemzetek ítélőszéke elé kellett állnunk, akkor is Apponyi állott ki a nemzet védelmezőjének.

— S ne mondja senki, mert igaztalanok lennénk, ha mondanánk, hogy ott nem ért el védői sikereket. A már előre elhatározott ítéletet ugyan nem változtathatta meg, de csak átmeneti jellegűvé tette azáltal, hogy volt el-lenségeink egy részének meggondolásába, sőt az ország testéből nagyarányú szomszéd államokon kívül talán az egész világ lelkiismeretébe is fényes elméjével elvetette a magyar jövő megtermékenyülő magvát.

— Már most is látjuk a megtermékenyülés jeleit. Igazaink elismerése még csak távolról csillámlik felénk, de már utban van. Én Apponyi közéleti pályafutásában látom például a hazánk sorsának kialakulását... Majd a területi integritás visszaszerzéséről beszél, mely hármasság igazság összerezdénye lesz: a jogi, a gazdasági és az erkölcsi igazság. — Ezeknek az igazságoknak diadalra juttatásához két egyszerű tulajdonsággal rendelkezik a nemzet: a vitézséggel és a szíriemességgel. Az nem tudott érvényesülni, s emez fogja majd a visszaszerzést megkönnyíteni, mint ahogy Apponyit is annyi félreértés után szíriemessége tette a nemzet ünnepeltjévé.

A hosszantartó zajos éljenzéssel fogadott lelkes beszéd után az elnöklő polgármester-helyettes felhatalmazást kér a közgyűléstől, hogy a tanács a diszpolgári oklevélet elkészítésére, s küldöttség útján juttassa azt el Apponyi Albert grófnak. Majd bejelenti, hogy a jegyzőkönyvet hitelesítő közgyűlés május 31-én lesz. Végül megköszöni a vendégek megjelenését, a közgyűlést berekeszti.

resztyén hitet. Továbbiakban lerótta kegyeletét volt tanárai és oktatói iránt és hálával emlékezett meg volt politikai társairól, kiknek nagy része már kidőlt. Jó érzéssel gondol politikai ellenfeleire is, kiknek kritikáján sokat tanult és akikkel való harcai sohasem fajultak a személyes ellenségeskedésig. Ezután megemlékezik a nemzetről, amely kegyelettel gondol rá, megköszöni szeretetüket. Mikor a magyarság most oly szomorú helyzetbe került, nem szabad visszalépünk és nem szabad a romokra ülnünk, hanem munkálkodnunk kell és a romok felett új városoknak kell felemelkedni, meg kell mutatnunk munkásságunkat és erőnket. Végül munkára buzdítja a nemzet reményét, az ifjúságot, amelynek magát állítja példának és zúgó éljenzés között befejezi beszédét.

Az ünnep fél 1 órakor ért véget.

Budapest, május 28. Apponyi Albertet a pozsonyi egyetem bölcsészeti kara diszdoktorrá választotta. Schioppa pápai nuncius tegnap megjelent az ősz államférfinél, hogy szerencse kívánatait tolmácsolja neki.

Husneműek árának újabb megállapítása

I. Sertésfélék:

1. Karaj 54 korona. 2. Comb 52 kor. 3. Borda 50 kor. 4. Egyéb hus 48 kor. 5. Fej-köröm 20 kor. 6. Háj 66 kor. 7. Friis szalonna 56 kor. 8. Zsir 70.

II. Marhahusfélék:

1. Marhahus 30 korona. 2. Borjúhus 36 kor. 3. Növendékhus 28 kor. 4. Máj, tüdő 16 korona.

A sertéstermékekre vonatkozó rész május 31-ikén, a marhahusfélékre vonatkozó rész június 1-én lép életbe.

Ezen árszabály kifüggesztendő.

Árvizsgáló-bizottság.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban:
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.*

Magyar liberálizmus

Elég régen, 1919. október 1-én, irtam e hasábon először „Liberális blokk“ c. vezető cikkemben a magyar liberálizmusról. Akkor még teljes felfordulás uralkodott szerteszét, ténylegesen nem is voltunk a magunk urai, hiszen az oláh megszállás igája nehezedett ránk. De már azért megmozdultak a szocialdemokraták, a radikálisok és más egyéb fraetiók, irtak és beszéltek s hirdették az ő honmentő feltámadásukat. Megállapítottam akkor, hogy igazi és valódi céljuk ezeknek az elemeknek mindenesetre a kormány megbuktatása és újra az annyira áhított uralomra való jutás, a többi — akármit mondanak is ezenfelül, — csak kendőzés, pirosító a rut szeplők és visszatartó ábrázat eltüntetésére. Azonban e csalafinta festékek közül is a legkirívóbb az, mellyel önmagunkat ártatlan bárányok gyanánt liberálisoknak akarják bemutatni, míg minden olyan pártalakulást, mely keresztyén és nemzeti alapon áll, egyszerűen megtesznek reakciósoknak. Ez természetesen tökéletes meghamisítása a tényeknek és így a tervezett alakulás, az ugynevezett liberális blokk, halva született társulás.

Azóta, több mint másfél éve, sok víz lefolyt a Tiszán, a helyzet erősen megtisztult, de a nagy garral, dérrrel-durrall hirdett csecesemő tényleg még ma sem született meg. — Bizonyosan sok volt a bába és a drága esemete így elpusztult időnek előtte? Vagy talán — és az igazi ok — a mostani, erkölcsi tisztultabb világnézet, levegő, környezet nem kedvez az efféle törvénytelen eredetű, léha és ledér szülőktől származó kisdedeknek? Akármit van, elég az hozzá, hogy azóta is sokszor hiába próbálkoztak, de a liberális blokk ma sincs meg. Ellenben esőkönnyösen, a rögeszmék sajátosságára való örültséggel szinezettel ragaszkodnak ahhoz, hogy ők és csak ők a liberálisok, míg ellenben mi és csak mi a reakciósok. Ebbe görcsösen, fogódzkodnak, akár csak vízbeülők lennének és ez uszna feljűk, mint utolsó szalmaszál, a közeli halállal fenyegető víztükör tetjén, ez a hamis fogalom mellyel áttatják magukat és ámitanak másokat, vagy talán tudatos rosszhiszeműséggel rá akarnak szedni mindnyájunkat? Egyik legutóbbi beszédemben már nyíltan rá is mutattam, hogy vigyázzunk és meg ne tévedjünk el ne hagyjuk magunkat bolondíttatni, irtván és mondván magunkról, hogy reakciósok vagyunk és ők viszont liberálisok.

Mert mi is az a liberálizmus? Az, ha egy államban minden embernek egyenlő joga és kötelessége van és senkit sem korlátoz sem egyéni, sem társadalmi, sem politikai szabadságában semmiféle erőszak, a ható tényezőnek semmiféle igazságtalan kialakulása. Tehát épen azért, mert emberek vagyunk, mindnyájan porból valók és porra levők, szükségszerűleg egyenlőknek is kell lennünk az egymásra vonatkozás viszonyában, egyformán kell bírnunk a boldogság feltételeivel és azonos mértékben kell viselnünk az élet terheit is. Amint Székfü Gyula írja „Hárem nemzedék“ c. történeti művében: „A liberálizmus a törvényes szabadság és az észszerű jog uralmát akarja megvalósítani; eszközei ebben politikai téren az angoloktól kölcsönzött parlamentáris kormányforma és lehetőleg széleskörű választói jog; gazdasági életben szabad kereskedelem és ipar, középkori eredetű korlátozásoknak, vámoknak és céheknek eltörlése; a magánéletben viszont az egyéni szabadság lehető biztosítása a főcél; a legjobb kormányforma az, mely a legnagyobb egyéni szabadságot egyesíti az államhatalomnak legkisebb és legtrikább beavatkozásával az egyéni életre“. Tehát a liberálizmus sem nem csak a szabadság, sem nem csak az egyenlőség, sem nem csak a testvériség, hanem e három eszmény egységesítése és gyakorlati megvalósítása.

Már most bizonyos, hogy Magyarország rendi alkotmánya, az 1848—49-iki szabadságharc előtt való intézményes berendezkedése ennek a gyakorlati megvalósításnak mélyen alatta maradt. Az országgyűlés szervezete, a jobbágyság, a cenzura, a céhrendszer és más egyéb intézmények világosan okadatulják, hogy a kevésről a sok felé tört előre a magyar

nép akarata, hiszen az az állapot, amiben akkor élt, még nem volt liberális, hanem csak egy megcsontított, kifosztott, elnyomott liberális.

De éppen olyan bizonyos az is, hogy Magyarország a háború előtt való közállapota, társadalmi, politikai, közgazdasági, erkölcsi, művészi élete ugyancsak a gyakorlati megvalósításnak messze föléje került. Az országgyűlés állandó obstrukciója, a keresztyén magyarságnak a zsidóság által történő fokozatos elnyomása, a fékevesztett sajtó garázdálkodása, a nagytöke uralma, nemzeti hagyományának éltudatos kiirtása, hitéletünk gunyos gyalázása és más egyéb jelenségek bőségesen okadatolják, hogy éppen azért a forradalom és a kommunizmus után nemzetünk a kellenél többről a szükséges és elegendő mennyiségére tér vissza, hiszen az az állapot, amiben az elmúlt évtizedek alatt éltünk, már nem volt liberális, hanem egy szertelen és okatlan, éppen azé a nemzetre töliberális.

Kossuth, Eötvös József, Deák és azon kor többi nagyjai tehát mentek előre egy még el nem ért cél felé, a mai idők vezérei pedig vissza akarnak térni egy már messze elhagyott, túlhaladott ponthoz. A célpont mindkét korszak számára ugyanaz, csak az irány, amelyből ide akarnak jutni más és más, éppen homlokegyenest ellenkező. Vagy, ha a liberálisust egy egyensúlyban levő mérleghöz hasonlítjuk, akkor 1848-ban ennek az egyik serpenyője volt a földön és a másik fent a levegőben, 1918-ban pedig az egyik észre lebegett fent, a másik pedig leut feneklett meg a porban: egyik sem a helyes mérték elhelyezkedése s amilyen indokolt volt akkor a különböző megterhelés kiegyenlítésére törekedni, éppen annyira szükséges az ma is. S ha vizsgáljuk ezen mai súlybeli eltérések az okait, akkor nem nehéz azt legnagyobb részben megtalálni a zsidóság jogtalan, helytelen, igaztalan elhatárolásában. Mert az nem lehet liberális dolog, hogy a zsidónak pl. Debrecenben meghalni sem volt szabad, de éppen annyira nem liberális az sem, ha 5 százaléknyi zsidóság magának szerzette meg a magyar föld 33 százalékát, a kereskedelem és ipar 50 százalékát a bankok 80 százalékát, a sajtó 90 százalékát és így tovább. Mivel, ha az az elterjeszkedés nem áll meg, akkor nem kell csak még egy másik félszázad és a magyar szertenézhet, de nem fogja lenni honját a saját hazájában. Bizonyára tárgyilagosan gondolkodó ember előtt ez olyan sérelem, amin minden erővel segíteni kell, ha — és itt van a hangsúly — a magyar nemzet fennmaradását kívánjuk. Sallustius a római ősről írván azt mondja, hogy „ezek a vallásos emberek az istenek templomait jámborságukkal ékesítették, a maguk házeit pedig a saját dicsőségükkel és a legyőzöttektől sem vettek el semmi mást, csupán a jogtalaúság elkövetésének a szabadságát.” Tökéletesen azonosak lehetünk mi is és hagyjunk meg a mi ellenségeinknek mindent, de soha se adjunk nekik többé a legkisebb alkalmat se a magyar nemzettel való sérelmes eselekedetekre, visszaélésre.

Mikor leszünk hát liberálisok? Erre a kérdésre az elmondottak alapján könnyű a feleletet megadni. Akkor, ha itt, Magyarországon, minden faj és minden felekezet, minden réteg, minden társadalmi osztály és minden egyes ember az őt megillető, a neki megfelelő, és méltányos jogokat élvezzi és köteleességeket teljesíti; de ezen túl menni, vagy ezen alul maradni már nem liberális politika a szó neves és igaz értelmében. Ne követelje hát magának a 7 százaléknyi munkásság, hogy ő kormányozza a többi 93 százaléknyi lakosságot és ne nyomhassa el, élhesse ki a 95 százalékot kitevő keresztyén magyarságot az 5 százaléknyi zsidóság. Ellenben kapja meg mindenből az a 7 százaléknyi munkásság is, az 5 százaléknyi zsidóság is ezen számarányának megfelelő köteles részt, azon felül azonban semmit. Ebből a szögpontból tekintve tehát a numerus clausus intézménye az egyetemi oktatásban a legliberálisabb intézkedés és még csak az szükséges, hogy ez a rendelkezés a középiskolai tanításba is bevezetessék.

Tudom, hogy sokan erre a fejüket csóválják és azt mondják: ez nem liberális, ez reactio stb. stb. De ezek feledik azon alap-

igazságot, hogy minden eszmény tulhajtva már nem eszmény többé. A növények az őserdőben szabadon tenyészhetnek, de a kulturált területeken az aszatot kiszurkáljuk buzatábláinkból, az arankát kiirtjuk a lóheréből. A „küzdelem a létért“ ott dul szakadatlanul az állatvilágban, de az éneklő madarainkat megvédjük a ragadozó társaik vérszomjától, a turkáló vakondokat az értetlen emberek dühétől. Hát amire jogosítva vagyunk a növény- és állatvilágban, az nem volna szabad magunkat szemben? Ha bennünket, magyarokat, egy ellenséges faj az ő másféle, a mienktől merőben eltűnt tulajdonságaival képes fokozatosan legyűzni, elsorvasztani, a sirba temetni, hát akkor nekünk nem volna szabad magunkat úgy, ahogy tudjuk és amint bírjuk, megvédeni? Ostobaság és hazafiatlanság lenne erre azt felelni, hogy igenis tartozunk túrni birkatermészettel a további pusztítást, megromlást, el egészen a halálig. Éppen a liberális, az a fenséges eszmény parancsolja, teszi elmulasztatlan kötelességünk, hogy egyrészt magunkat körülzároljuk, másrészt a támadók elé az ő vészes rohamukat feltartóztató akadályokat építsünk. S éppen azok nem liberálisok, akik feledve egy nemzet közérdekét, csak a maguk, vagy a fajtajuk önző céljait toszik meg állandóan törekvéseik végspontjainál. Rájok illik a phaedrusi igazság: „ignotus fallit, notis est derisui, — az ismeretleneket rászédhetik, de a jártas emberek előtt csak nevetség tárgyai“.

Nagyon szükséges, hogy ezen megjegyzéseket a mai idők kavargó frázistömegében, amikor a hazugságok, hamisítások, tévedések és megtévesztések, álnokságok és alattomoságok, szemfényvesztések és álpróféciák viharzó tengerén hajóznunk, kipróbált iránytű gyanánt szemünk előtt tartsuk és utána igazodjunk.

Dr Bessenyei Lajos.

Az Ébredők hangversenye

Az Ébredő Magyarok ismét hangversenyt rendeznek, amint ezt már jeleztük, jövő hó 12-én, vasárnap este a Bika dísztermében. Most még hatalmasabb művészgardát állítanak sorompóba, hogy megszólaltassák előszóban és zenében, énekekben és hangszereken a magyar lélek gyönyörűségeit és halhatatlan szépségeit. Budapestről lejönnék: a kiváló Carmen megszemélyesítő:

Makoldyné Némethy Ede, aki már a multkor is lent volt (azóta férjhez ment) és akit a szószeres értelmében le sem akartak engedni a színpadról, annyira elragadta a hallgatóságot.

Neményi Magd, ez a legbájosabb és legfiatalabb énekesnőnk, aki Csonkamagyarország összes nevezetesebb helyeit bejárta már idáig, mert egyik meghívást a másik után kapja.

Zsámboky Miklós, gondokaművész, aki még a lövészárokban is muzsikált, miközben robbanó gránátok szolgáltatták neki a kíséretet.

Pilinszky Zsigmond, az operaház híres baritonistája, az elsőrangú Don José alakító, aki ez alkalommal Carmenből, Lohengrinből, Sámson és Delilából fog énekelni.

Karácsonyi István, (a debreceniek őt már jól ismerik Pista bácsi néven) és **Miklós-Csak István** zongoraművészek.

Végül **Dr Csilléry Andris** volt miniszter, a magyar nemzeti szellem lánglelkű apostola, aki az ünnepi beszédet tartja a magyar nép lélek liberális megmegtévelyezéséről.

Helyből **Bessenyei Fábry Irma**, a **Nádasdy-Müller** dr vonósnegyes és a **„Horthy“** dalárda szerepelnek.

Valósággal grandiózus műsor ez! Érdekes meglepetés lesz, hogy a Csáthy kiadásban megjelenő „Családi Kör“ külön számot hoz ezen estélyről, amelyben a szereplők aláírásai, a művésznők képei és intimitások az előadóról jelennek meg. Jegyek már most elvethetők ezen estélyre **Csáthynál**, **Antalfynál** és a **„Nizza“** virágcsarnokban.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

Adatok az oláh kulturához

— Szemelvények az erdélyi lapokból —

Nincs az a demarkációs vonal, ami el tudna választani bennünket rabságban sínylődő véreinktől, mert hiába huz közibénk Petala tábornok ur 50 km. mélységű hadizónát: mélyebb az együvértartozás érzése azokban a magyar szivekben, amelyek innen és túl összedobbannak.

Kincses Kolozsvárott ugyan már Piata Uirei lett a Mátyás király-térből, de valóságban az egységes királyságból nincs is más meg, mint ez a név. Mert ez a hírhedt „egység“ és „egyenlő elbánás“ a valóságban úgy fest, hogy a minap maguknak az oláh hatóságoknak kellett panaszkodniok Groza Péter, az ujonnan kinevezett erdélyi oláhminiszter előtt Aradon jártában, — ami szintén beleesik a hadizónába — hogy az már tűrhetetlen, miszerint a csatolt részek kétszer annyi adót fizetnek, mint a régi királyság. A nemzeti kisebbségeknek joguk van a hatóságok előtt anyanyelvüket használni. Csupán azzal a joggal élt az a magyar mérnök, aki szakértőként szerepelt a kolozsvári városi tanács előtt, de a bizottság egyik egyetemi tanár oláh tagja felháborodottan tiltakozott ez ellen s mikor az előadó, aki nem tudott és nem is akart oláhlul tudni, ennek ellenére magyarul folytatta beszédét: durva fenyegetések közt kirohant a tereméből. S mi lett az eredmény? Az oláh városi tanács elfogadta a mérnök javaslatait a közérdektől ügyben. Még sem lehet olyan nagy az az egység, mikor egy erdélyi oláh kereskedő keservesen panaszolja a „Dimineata“ bukaresti lapban, hogy Erdély mindinkább elkülöníti és függetleníti magát gazdaságilag a régi királyságtól. Igaz — teszi hozzá, — ennek meg van a maga oka, mert míg Erdélyben arányilag könnyen megy a szállítás, addig a régi királyságban hónapokig utazik ide-oda az áru. Azt ugyan már nem teszi hozzá, hogy ennek mi az oka, de nyilvánvaló, hogy a dicső oláhnemzet egyik fő jellemvonása: a baksis. Ha baksist adsz, megy az áru, ha sajnálsz, hónapokig hever az állomáson, ha — el nem lopják. S ez a valószínűbb. Mert itt ez erkölcs és joggyakorlat. Felszámolnak az állami áruáraktárak, misem természetesebb, hogy a pénzügyminiszteriumtól kiküldött bizottság felhívást intéz mindenkihez, hogy jelentse be nála azokat a visszaéléseket, amik az árueosztás körül történtek. S a szakely magyarok még ennek ellenére sem akarnak asszimilálódni. — ezen csodálkozik Take Jonescu egy amerikai tudósító előtt, sőt, amint mondja, Erdélyben sokkal több magyar lap van, mint valaha és több, mint oláh. Ezek számát akarták szaporítani az emigráns gyászmagyarok is, amikor a maguk „önzetlen céljai“ érdekében Lovász Mártont „a magyar emigráció egyik legmarkánsabb vezérént“, — ahogy ők írják — elküldték kilincselni Argetoianu belügyminiszterhez, semmi másért, minthogy engedje meg a bécsi „Jövő“ erdélyi terjesztését. Ebből azonban még a szociálisták sem kértek, mert például a brassói szociálista organum erélyes hangon visszautasította az „illetéktelen beavatkozást“.

Annál nagyobb örömmel üdvözölték az oláh lapok Baltazárt, mint a liberális-blokk megalapítóját, ami nem csodálatos, mert ez csak viszonyos udvariassági tény: megszokták már egymás között az üdvözlésváltást. Tőle nem is félnek úgy, mint azoktól a szobroktól, amelyek talapzatairól a magyar dicsőség és kultúra bajnokai néztek le rájuk vádoló szemekkel. Ami a barbár pusztítás után még megmaradt belőlük, most ki akarják szállítani Csonkamagyarországba s ha ez a tervük meg-hiusul, a nemzeti kisebbségek muzeumaiba szándékoznak eldugni őket.

Csak egyről feledkeznek meg: sem Szent László, sem Mátyás király, sem Wesselényi Miklós, sem Bartha Miklós lelkének nem elég nagy egy muzeum szűk udvara, ha a szobra be is fér oda, mert azok még ma is élnek és élni is fognak minden egyes erdélyi magyarban tovább és örökké. És ezt nem lehet tőlük elvenni sem a 25-ik, sem a 23-ik számú rendelettel.

Megható az az igyekezet, amivel az erdélyi színházak minden hatósági üldözés elle-

nére is szolgálják a magyarság igaz ügyét. Napról-napra játszik a drága magyar népszínműveket s emellett küzdenek kis kaszinótermekben, mert otthonukból kiűzte őket az oláh kulturatenyésztési igyekezet.

S még ez sem elég Goga miniszternek, aki felismerte, hogy a „magyar színészet a nemzeti kisebbség kulturájának alapvető tényezője.” Bejelentette, hogy több magyar szintársulatától megfogja vonni a játszási engedélyt, mert ezek szerinte „szégyenfeltöltői a kulturának.” Bizonyos, hogy A sárga csikót, vagy talán A piros bugyellárist értette ez alatt és nem azt a nem egyedülálló jelenséget, hogy a Sigurantia főnöke detektívjei segédkezdésével szokott betörni a gondjaira bizott polgárok házába az egyik nagy erdélyi városban. Ez minden bizonnyal az oláh kultúra fénypontja.

Keserű igazza van annak a patkánynak, aki nemrég felakasztotta magát a nagyváradi Kőrös-hídra s bucsufüdvözlétül csak ezt a néhány szót fűggesztette nyakába: „Inkább felakasztom magam, semmint továbbra is oláh alattvaló legyek!”

Mikor fordul már végre a művelt világ figyelme az állapotok felé, mikor jut el fülébe egy szerencsétlen ország agyongyötört népének sikoltó jajsza?

Egyelőre semmi remény rá, hogy ez meghallgatásra talál, de van egy reménységünk: a hit magunkban és a feltámadásban s erők az összeszorított ököllel való kitarítás, de jaj azoknak, akikre ez még valaha megérdemelten le fog sujtani!

A Tisza-gyilkosság bünpere

Budapest, május 28. A Tisza-pőr mai tárgyalásán folytatták a tanúhallgatásokat. — Schreiber László csendőrhadnagy és Korn Géza pineér előtt Dobó dicselkedett, hogy ő ölte meg Tiszát. Fekete Sándor ügyvéd, aki szoros viszonyban állott Hock Jánossal, azt a vallomást tette, hogy előtte Hock határozottan Pogány József népbiztost nevezte meg Tisza gyilkosául.

Oláh féktelenség

Budapest, május 28. Petrozsényban 28 magyar munkást letartóztattak a román állam elleni összeesküvés címén. Az összeesküvők élén állítólag a Maderspach földbirtokos család áll.

A kávéházi cikkek ára

Mint hogy a folyó hó 22-én kibocsátott árszabály magyarázatát illetően a kávésoknál kétely merült fel, a bizottság kimondja, hogy azon árszabály minden kávéháza és a napnak bármelyik szakára egyformán kötelező, tekintet nélkül arra, hogy egyik vagy másik kávéház luxus hely-e vagy nem és hogy mely időtől kell luxus adót fizetni.

A hivatkozott árszabály a következő: I. Fekete-kávé. a) Szemeskávéből legkevesebb 1 deciliter 150 K. b) Hadikávéből legkevesebb 1 deciliter 060 korona. II. Kapuciner. a) Friss tejből és szemeskávéből készült feketéből legkevesebb 1 deciliter 150 K. III. Tejeskávé friss tejből. a) Szemeskávéből készült feketekávé hozzáadásával legkevesebb 2 deciliter 3 — K. IV. Kockacukor (vagy kristály cukor) a) Kockánként (vagy 55-60 gr.) 3 kockáig 070 korona.

Ezen árszabály a lapokból kivágandó és az 1920. évi november 25-iki lapokból már kivágott és kifüggesztve lévő árszabályhoz hozzáfűzendő.

Ezen árszabály a Gazdasági Akadémia élelmészeti elnöke Varga László vendéglistát is kötelezi.

Hatályba lép 1921. évi május hó 29-én.

Árviszsgáló Bizottság.

Felső-Szilézia

önálló állam lesz?

Páris, május 28. A „Chicago Tribune” jelentése szerint amerikai körök azzal a tervvel foglalkoznak, hogy Felső-Sziléziából a népszövetség, vagy a legfelsőbb tanács ellenőrzése alatt független államot kell alkotni. Ezt a kormányzást 30 évre tervezik s azután egy újabb népszavazást szándékoznak megejteni.

Szmrecsányi távozik az ÉME elnökségéből?

Budapest, május 28. Szmrecsányi György nemzetgyűlési képviselő lemondott az ÉME elnökségéről, mert az egyesület akcióiról őt nem értesítették előre. Az öbredők értesüléseink szerint tudomásul veszik a lemondást és rövidesen intézkednek az új elnökválasztás felől.

Hegedüs Lóránt az osztrák és a magyar valuta viszonyáról

Európának egységes frank-valutára van szüksége

Bécs, máj. 27. — A Neue Freie Presse egyik legutóbbi száma vezető-helyen közli azt a beszélgetést, amelyet a lap munkatársa folytatott Hegedüs Lóránt magyar pénzügyminiszterrel, aki az új osztrák pénzügyi tervezetre vonatkozólag a következőket mondta neki:

— Nagy érdeklődéssel tanulmányoztam az új osztrák pénzügyi tervezetet, mely kétség-telenül igen komoly munka. A keserű sors közössége késztet arra, hogy néhány megjegyzést tegyek rája.

— Mindenekelőtt hangsúlyozni kívánom, hogy az én véleményem szerint pénzügyi tervezet voltaképpen sohasem befejezett munka, hanem hasonlóan az emberi szervezethez, folytonos fejlődésnek van alávetve. Épen ezért hiszem, hogy Ausztria is megtalálja kritikusan napjaiban azt az utat amelyre én Magyarországot már rávezettem, amikor megszerveztem az országos pénzügyi tanácsot. Nemcsak a magyar népnek, hanem magának a magyar pénzügyminiszternek is nagy megnyugvására szolgál az, hogy az ország őt volt pénzügyminisztere, továbbá a legfőbb méltóságok képviselői, valamint a nemzetgyűlés néhány nagyértékű személyisége kifejezi nézetét hetenként egyszer az aktuális pénzügyi kérdésekről. Így válik lehetővé, hogy a pénzügyi tervezetet a változó szükségletnek megfelelőleg ugyszólván naponta módosítsuk. Ezért tartom szükségesnek, hogy az osztrák pénzügyi tanács. Ha jól tudom, japánban az a szokás, hogy nagy veszedelem idején a birodalom összes volt miniszterelnökei koronatanácsra gyűlnek össze. A rettenetes háború vesztesei, akik közé az európai kontinens minden államát beleszámítom, ezidőszert a pénzügyi krízis óriási veszedelmében fognak. A japán példát követni talán sohasem volt alkalmasabb idő a mainál.

— Ausztriának az antanthoz intézett jegyzéke főleg két nagyon érdekes kérdést vet fel: a) a pénzegység és a jegybank felállításának kérdését. A népszövetség válassza viszont olyan redukciónkat ajánl az államháztartásban, amelyek csak akkor vihetők keresztül, ha a pénz értéke már stabilizálódott. Az osztrák pénzdramának e két hőse között megjelen a szellem, mely nem üzhető el, s mint a shaksperei Macbethre ránk mereszti félelmes tekintetét. Ez a szellem a sohasem nyugvó bankóprésszellem. Ezt megállítani a legelső feladat a kezdet kezdete. Egészen érthetetlen tehát előttem, hogy volna lehetséges a rendszabály nélkül akár a jegybankot felállítani, akár a megélhetési eszközök redukciónját keresztül vinni? A szervezet túlterhelésében előbb szünetnek kell bekövetkeznie. Csak akkor lehet remélni, hogy a sajgó seb gyógyulása külső és belső eszközök alkalmazásával végre sikerülhet. Az első lépés ez az elhatározás kell, hogy legyen, amely megakadályozza a pénz további tanúsítását. Gondolhat mindenki a szovjeturalomra úgy, ahogy akar, — a tanácsköztársaság urai mégis csak hamisították jogilag a pénzt akkor, amikor az osztrák-magyar bank jegyeinek hamisítványait hamis név alatt hozták forgalomba. A pénz tulajdonképpen már a háború kezdete óta hamisították, mint hogy az állam azóta valódi pénz helyett csak fizetőeszközt adott ki, ami csalódásig hasonlított a pénzhez, csak az a nagy hibája volt, hogy nem volt valódi pénz.

— A gyógyulási folyamat Ausztriában sem lehet más, mint Magyarországon. A kivitt Ausztriának magának kell eszközölnie. Emlékeztetek arra, hogy milyen kételkedéssel fogadtak engem szeptember végén, mikor tervemet nyilvánosságra hoztam. Az osztrák sajtóban még az akkori pénzügyminiszter, Engel is úgy nyilatkozott, hogy az általam kitézített határidő, mely szerint az idén májusban megállítom a bankóprést, csak „képletesen vihető keresztül”. Így fejezte ki magát az osztrák pénzügyminiszter, mire én a N. Fr. Pressében újból leszögeztem a határidőt. A fejlemények nekem adtak igazat. Már március első napjaiban megállítottam a bankóprést, s ma már két teljes hónap tapasztalatai és eredményei beszélnek helyettem. De az én módszerem

csak akkor szabad alkalmazni, ha üres az élet-tár. Ha hozzám miniszter társaim közül bármelyik pénzért jön, nyíltan megmondom neki: mennyivel rendelkezem, amennyinél többet nem adhatok. Én ugyanis szavamat kötöttem le arra, hogy nem nyomatok több bankjegyet.

— Ezért hiszem, hogy nem vagyok illetéktelen, amikor bátor vagyok az osztrák pénzügyi köröknek, a szakembereknek és a közönségnek figyelmét erre a legfontosabb körülményre felhívni. E nélkül a legelső föltétel nélkül sem a népszövetség határozmányai, sem az osztrák kormány pénzügyi programja nem vihető keresztül. Illusztrálás céljából csak azt hozom fel, hogy a legutóbbi hivatalos kimutatás szerint január elseje óta Ausztriában 30 százalékkal emelkedett a drágaság, Magyarországon pedig ugyanazon idő alatt mintegy 61 százalékosnál 35 százalékos olcsóbbodás állott be. Ami azt jelenti, hogy ha nem állítom meg a bankóprést, ma 35 százalékkal drágábban élnénk Magyarországon, mint januárban.

— Remélem, hogy mi a bankóprésszűnetelése következtében, továbbá a szabadforgalomra való fokozatos áttérés folytán, valamint minden gazdasági szervezetünkben benne-lakozó életerő folytán nemcsak valutánkat fogjuk megjavítani, hanem szabályszerű gazdasági összeköttetést is tudunk létesíteni szomszédainkkal. Ez a bölcsesség legvégső követelménye. Az antantnak egységes nagy piacra van szüksége Közép-Európában. Ezt a piacot lehetetlen megteremteni, ha minden száz kilométerre más pénzrendszer van. Csak egységes pénzrendszerrel, amely a frankértékre van felépítve, tudjuk magunkat és a kivitelképes győzöket megmenteni.

— Ezért hiszem én, hogy a magyar kormánynak azon törekvése, hogy a volt monarchia összes államaiban egységes pénzügyi jöjjön létre. Ausztriában nem fog ellenállással találkozni, s hogy ez a tulajdonképeni végcélja nemcsak a magyar, hanem az osztrák pénzügyi tervezetnek is.

Pényüzési adót fizetők figyelmébe!

A munkatorldás elkerülése céljából a május hónapban beszedett pényüzési adónak az állampénztárba leendő beszállítására nézve a debreceni m. kir. Állampénztár a következő határnapokat állapította meg.

4-én a pényüzési vállalatoknak minősített összes kávéházak, cukrászdák, éttermek, tejszarnokok valamint a különleges pényüzési vállalatoknak minősített orfeumok és kabarék.

6-án A B C D betűk
7-én E F
8-án G H I J
9-én K L
10-én M N O P
11-én R S
13-án T U V Z betűkkel kezdődő általános pényüzési cikkekkel foglalkozók fizethetik be a pényüzési adót. Az elmaradottak szintén 13-án fizetnek, azonban elmaradásukat igazolni tartoznak.

Felhívattak az adózók, hogy a határnaphoz saját érdekükben szigorúan alkalmazzkodjanak, mert egy rendbontó az egész sortrendet megzavarja és azon célt, hogy a hosszas várakozásokat meggátoljuk lehetlenné teszi. Az ki a záros határnap után szállítja adóját a törvény S-a szerint még 50 százalékos adópótlékot tartozik fizetni. M. kir. Állampénztár.

Nyugatmagyarország sorsa

Budapest, május 28. Bécsi antant diplomata körökből azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a nyugatmagyarországi kérdésben beálló esetleges Magyarországra kedvező fordulat nem lesz akadály a trianoni szerződés franciaországi ratifikációjának. Az antant a szerződések rendezéseinek megfelelőleg átveszi Nyugatmagyarországot és mindaddig visszatartja, míg Ausztria a kívánt biztosítékokat nem nyújtja, esetleg a magyar közigazgatás fenttartásával a keleti szövetségesek ellenőrzésére bizza Magyarországot.

Svájci újságírók Pesten

Budapest, május 28. Huszonöt svájci újságíró érkezik a ma esti bécsi hajóval, hogy Magyarország helyzetéről tájékoztassák a külföldet. A svájciak egy hétig maradnak Magyarországon és a vidéki városokba is ellátogatnak.

NAPI HIREK

— **Jobb lesz a debreceni sajtóhírszolgálat.** A Magyar Távirati Iroda, a kormány felhatalos könyvnyomtatási június elején fiók-szerkesztőséget állít fel Debrecenben.

Megértő örömmel üdvözljük Debrecenben a MTI-t, mert a helyi sajtót az ő bő és jól értesült híreivel fővárosi színvonalra fogja emelni, s gyorsaságával meg fogja szüntetni azt a lehetetlen állapotot, hogy a debreceni sajtó lekésve kullogjon a budapesti lapok hírei után.

Rendkívül fontos közgazdasági szempontból is a MTI megbízható és gyors hírszolgálat, amely lehetővé teszi a régióta vajdó debreceni áru- és értéktözsde felállítását.

Hisszük, hogy a MTI pártokon felül állása mellett is egyedül a magyar nemzeti eszme szolgálatában fogja végezni hűzágpótló működését.

— **Országos vívóakadémia.** Ma délután 4 órakor lesz a Bika disztermében a Move sportegylet vívószakosztályának rendezésében az az országos jellegű vívóakadémia, melyen legkitünőbb vívóink általánosan ki a potondra a babérért. A nemes sportot kedvelő közönségnek ritka sportélményben lesz része.

— **A főispán Budapestre.** Hubert Ottó főispán Budapestre utazott. A főispán Budapestre több hivatalos ügyet intéz és a tegnapi Apponyi ünnepségeken is részt vett. Hír szerint Hubert főispán kedden érkezik vissza Debrecenbe. — Ugyancsak Budapestre utazott Szomjas Gusztáv Hajdúvármegye főispánja is, hogy a megye képviselőtársaságában Nábráczky Béla főjegyző és dr. Czeglédy Mihály megyei főügyész társaságában részt vegyen az Apponyi-ünnepségeken. Értesüléseink szerint Szomjas főispán vasárnap reggel érkezik vissza.

— **A kegyesrendiek kétszáz éves jubileuma.** Mindazok, akik a debreceni Kegyes Tanítórend kétszáz éves jubileuma ügyében bármi tekintetben tájékoztatni kívánják magukat, forduljanak a jubileumi ünnepélyt rendező bizottság elnökéhez; Than Gyulához, aki szíves készséggel áll az érdeklődők rendelkezésére.

A debreceni és más kegyesrendi gimnáziumok velt növendékeit, akik az élet forgatagában szeretettel és hálával tudnak visszagondolni arra az intézetre, ahol egykor tanultak, tisztelettel kérjük, hogy ma vasárnap délután 11 órakor a debreceni róm. kath. főgimnázium disztermében tartandó rövid értekezleten megjelenni szíveskedjenek. Az értekezletnek egyetlen tárgya a debreceni kegyesrendiek kétszáz éves jubileuma. A jubileumi ünnepélyt előkészítő bizottság.

— **Nőegyleti tisztújító közgyűlés.** A Debreceni Jótékony Nőegylet május hó 31-ikén kedden délután 5 órakor a nőegyleti áruház-tantermében (Péterfia 78 sz.) tisztújító közgyűlést tart, melyre az egyület összes tagjait ezután tisztelettel meghívjuk. — Az elnökség. Tárgysorozat: 1. elnök évi jelentésének beértesítése. 2. Tisztikar és választmány 3 évre leendő megválasztása. 3. 1920 évi zárszámadások jóváhagyása. 4. 1921 évi költségelőirányzat megállapítása. 5. Vértessy-féle ház eladásának ügye. 6. Választmány által előterjesztendő ügyek tárgyalása.

— **A Baross Szövetség** debreceni fiókja új helyiségében, a Kereskedő Társulat székházának kistermében Piac-utca 8. szám alatt minden hétfőn d. u. 6—8 óráig adó és illeték, jogi és lakásügyekben szakértői közreműködésével ingyenes felvilágosítást nyújt. Ezen felvilágosításokat igénybe vehetik a szövetség és a Kereskedő Ifjak Társulatának tagjai, továbbá minden keresztyén gazda, kereskedő és iparos, valamint magántisztviselő is.

— **Menekültek figyelme.** Felhívjuk mindazon menekülteket kik a mezőgazdálkodás valamely ágazatával foglalkozni akarnak, hogy folyó hó 29-én, azaz vasárnap délután 9 órakor a menekültügyi kirendeltség (Simonffy-utca 1. c) termében megtartandó alakuló közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek. Előkészítő bizottság.

— **Konyári sóstó fürdő** a legjobb kiránduló hely. Vonat mindennap jövet is menet is. Vasárnap és ünnepnapokon is.

— **Az országos gyapjuvásár** iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg. A gazdák tömegesen jegyeztetik elő magukat s máris nagymennyiségű gyapjút szállítottak be a közraktárakba.

— **Doktorrávatás.** Tegnap délből a gróf Tisza István Tudomány Egyetem tanácsa Jeszkó Ernő államrendőrségi tisztviselőt az államtudományok doktorává avatta.

— **Siketnémák felvétele.** A siketnémák debreceni intézetének kötelekbe 30 tanszékű siketnéma nyelhet felvételt a jövő tanévre. Az intézetnél a végzet siketnéma fiúk részére fennálló két évfolyamu vatróiskolában s a leányok számára szervezett 3 évfolyamu varróiskolában szintén több hely van úresedésben. A felvételt nyert vagyontalan növendékek az intézet internatusában kedvezményes vagy teljesen ingyenes ellátásban részesülnek. Közéleti felvilágosítást készíttével nyújt az intézet igazgatósága.

— **Szabad a gyümölcs kivétel.** A polgármesteri hivatal hoz a földművelésügyi miniszteriumtól a gyümölcs kivétel tárgyában távirati értesítés érkezett, mely szerint a miniszter a friss szőlő, frissen és elkészített gyümölcs, mindennemű friss és elkészített főzelék, a burgonya, cukorrépa és takarmányrépa kivételével — továbbá a bor és pezsgőbor kivételével további intézkedésig külön kérelem nélkül engedélyezi. Ezen áruk tehát a vámkülföldre külön engedély nélkül kivihetők.

— **Értesítem a t. szőlőgazdákat,** hogy a tegnapi lap számában említett szőlőmoly elleni védekezést valamint a védekező szerek elkészítését ma vasárnap d. u. 4 órakor Magyar Ferenc ur Sestakert Poroszlai-ut 21—23 sz. a. szőlőjében gyakorlatilag be fogom mutatni. Érdeklődőket szívesen látunk. Farkas Imre máv. főellenőr.

— **Kártékony záporosó.** Tegnap a kora délutáni órákban Kaba és Hajduszoboszló községek között hatalmas záporosó volt. Hír szerint a nagy és hirtelen jött záporosó ledöntötte a buzátáblákat.

— **Vissza!** Debrecen város közgyűlése annak idején bizalmatlanságot szavazott Hubert Ottó főispán, a kormány képviselője iránt, azzal indokolván a bizalmatlanságot, hogy az ő információja alapján történt a Magoss György t főügyész felfüggesztése. A belügyminiszter leiratában megállapítja most, hogy a felfüggesztés a kir. ügyészség felterjesztése alapján történt, s kimondja, hogy a bizalmatlansági határozatnak semmi alapja nincs s azt a városnak visszaküldi. (Elteheti Márk Endre — emléke.)

— **Balázs Árpád köszönete.** A népszerű dalköltő a múlt héten elragadta a debreceni közönséget szebbnél-szebb dalaival, amíg a publikum viszonzásul tetszést és elismerést páratlan meleg óvációkkal fejezte ki. Balázs Árpád hálás köszönetet mond Antalffy Józsefhez intézett levelében a meleg fogadtatásért a debreceni lelkes közönségnek és a sajtónak, a figyelmes rendezésért pedig Antalfy-nak.

A Hajdúbüszörményi Torna Egylet június 5-én országos atletikai versenyt rendez a következő számokkal: 100 méteres síkfutás, 5000 méteres síkfutás, 200 és 400 méteres síkfutás előnyverseny, 200-800-1400-200 méteres stafétafutás, magasugrás előnyverseny, távolugrás, rudugrás, súlydobás és diszkoszvetés előnyverseny, gerelyvetés. Nevezési határidő május 30-án délután 6 óra. Nevezések Májerszky Béla (Debreceni helyivasut rt.) tettek Nagy Imre (Hajdúbüszörmény, városháza) címre küldendő. Díjazás az 5000 méteres síkfutásban, távolugrásban és gerelyvetésben tiszteletdíj és nagy bronz érem, második helyezetteknek nagy bronz, harmadik helyezetteknek kis bronz érem. Többi számokban első helyezetteknek kis bronz, második helyezetteknek nagy bronz, harmadik helyezetteknek kis bronz érem az indulók számára való tekintet nélkül.

— **Kíváncsi.** Egy olvasónk azt a kérdést intézi hozzánk, hogyan eshetett ez meg, hogy ma egy hete este az Apollo-moziban a rendőrgyeleti páholyban nem az ügyeletesült, hanem Dózsa György, a városi nyomda tisztviselője. És hogy igaz-e az, hogy a rendőrség ilyenképen akarja dokumentálni, hogy rokonszenvezik a Dózsa ur közismert politikai irányával? — Erre mi igazán nem tudunk választ adni... Talán az államrendőrség? ... Vagy az illető ügyeletes?

— **Ma nagy táncestély** a Royalban ese resznyeszűréttel egybekötve.

— **A nagyerdei fürdő megnyílása.** Mint már köztudomású, a városi tanács megbízta dr. Rugonfalvy Kiss András orvost, a kolozsvári m. kir. egyetem tanársegédét és gyergyószentmiklósi Kováts Pál testnevelő tanárt, hogy a nagyerdei gyógyfürdőt üzembe helyezték. A két jönevű s közismert vezetőnek mi sem mutatja jobban odaadását és ambícióját, mint az, hogy fáradságot nem ismerve, óriási nehézségek árán már e hó 31-én üzembe is helyezték a fürdőt. Amellett, hogy a fürdő gondos vezetését s ami a legfőbb: a tisztaságot tartja az új vezetőség szem előtt, megelőzve az országos vidéki fürdőket, orvosi rendelőt állított fel: ennek ellátására vállalkozott dr. Rugonfalvy Kiss András híres ideggyógyász, aki mellett Kováts Pál közismert sportember s a testnevelés terén neves szakember szenteli minden tudását, idejét annak a célnak, hogy a közönségnek egy gyógyhatású s a mai kornak megfelelő modern fürdőt bocsájtson rendelkezésére.

— **„Az Erő” Diákkönyvtára.** Az Erő ifjúsági irodalmi lap, amely immáron ötödik évfolyamába lép és mint kipróbált, jeles ifjúsági folyóirat eddig is mérhetetlen fontos nemzetnevelő munkát végzett, most esinos és kedves füzetekben a eserkész mozgalom szervezését és rendszabályait nyújtja igen ügyes, élvezetes alakban. A eserkész városunkban is már több intézetben magas lendülettel vett és láthatólag jótékonyan hat ifjaink szellemi és testi fegyelme és fejlődésére. Felhívjuk pedagógusaink figyelmét ezekre a könyvekre. Bővebb tájékozást nyújt: Keresztyén evangélium Diákszövetség Budapest, IV. Váci-utca 20. sz. II. emelet 4—7.

— **A vasárnapi országos vívóverseny jegyei** a Bódogh cukraszdaiban és a Csáthy könyvkereskedésben kaphatók.

— **Borbélymesterek figyelme.** Arról győződött meg az árvizsgáló bizottság, hogy a borbélymesterek legnagyobb része még mindig azon árakat veszi követelésbe, amelyek mindennemű eikk legmagasabb ára idején indokoltan felszámíthatók voltak, most azonban egyáltalában nem indokoltak. Felhívja a bizottság a borbélymestereket, hogy árjegyzékeiket két példányban folyó hó 31-ig bezárólag a bizottsághoz nyújtsák be és oly árakat tüntessenek fel, amelyek elfogadhatók, mert indokolatlanul magas árak követelésbevétele esetén a bizottság maximális árszabályt fog kibocsátani. Árvizsgáló bizottság.

— **ifj. Schaff János** táncintézetében — a Royalban — az új tanfolyam június hó 1-én veszi kezdetét.

— **Egy érdekes új testedző játék.** Halácsy Antal tornatanár megjelent szerkesztőségünkben és magát, mint a „Turul” nevű tabcajátékszer és a vele kapcsolatos játék feltalálója mutatta be. Vasárnap délután 4 órakor a ref. kollégium udvarán mutatja be rendkívül érdekesítő, testedző, ügyesítő, szórakoztató minden veszélytől mentes labdajáték találmányát. Nagyon ajánljuk minden gondos szülő figyelmébe, különösen azoknak, akik sokat adnak és áldoznak gyermekeik testfejlesztésére. A játékot játszhatja férfi és nő, fiu és leánygyermek egyaránt, szobában vagy szabadban egyesben vagy társaságban. Mint versenyjáték, a legszebb az összes labdajátékok között. Halácsy tanár 60 éves kora dacára versenyre két bábival és 5 ezer koronát ad annak, aki őt a „Turul” játékban legyőzi.

— **Nyakkendői** pénzünk javulása folytán 25%-al olcsóbban készítenek és javítják. Péterfia-utca 53. szám alatt.

— **Simonffy-utca 5. szám** alatt van Kolosné nyakkendő terme.

— **Dreher Antal** serfőzdéi rt. évck óta bevált kitűnő minőségű „EXCELSIOR” valódi maláta tápsőre kapható Áron Miksa sórnagykereskedésében Debrecen, Kishegyesi-utca 13. Telefon 13. sz.

— **Margit-fürdő részvénytársaság szabad uszodája** megnyílt. Előnyös idény és havi bérletek válthatók. Bujdosó Mihály közkedvelt okleveles uszómester megérkezett. Tandíj egész idényre 75 korona.

A lengyel kormány lemondott

Varsó, május 28. A lengyel kormány beadta lemondását. Minden terv meghiusultnak látszik egy koalíciós kormány alakítására vonatkozólag.

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági növevelés

E címen a minap a Zalamegyei Ujság egyik számában az alábbi igen szép, okos és nagyon tartalmas cikket olvastuk. Szerzője Sümeghy Ilonka, egy nagyon alaposan képzett fiatal leány, aki ez idő szerint atyja birtokán a kertészeti részt vezeti s így talpraesett cikkeknek tanításait saját életének példájával világítja meg. A cikk a következő:

Sohasem beszéltek, irtak annyit az emberek a munkáról, mint minapság. Nemzetgazdák, politikusok, szakértők, laikusok, mindenki fokozottabb munkát, többtermelést sürget. Ennek ellenére talán sohasem volt annyi munkakerülő ember, mint manapság. Nem munkából, hanem vakszerencse folytán egymás kiszorolásával, nyereségből akar megélni, meggazdagodni mindenki. Ma minden nyerhetünk a buzától, a bortól kezdve a nyulbőrigen minden, csak az emberi méltóságból, az emberi belső értékekből veszíthetünk mindig többet.

Veszíthetünk a megbízhatóságunkban, a fegyelmettségünkben, a munkakedvben. Az erkölcsi színvonal mindig mélyebbre süllyed. Kihai a kötelességérzet, a szorgalom, kivész még a becsületérzés is. Az idealizmusnak az utolsó szikrája is kivész a szivekből, melyeket csak az anyagi élvezetek hevítenek már.

Mi fog véget vetni ennek az erkölcsi hanyatlásnak, mily hatalom állíthatná meg továbbsüllyedését? *Én a nőben, az asszonyban keresem ezt a hatalmat.* Ha az asszonykezek mind összefognának családát boldogító, nemzetet újraépítő munkára, akkor nem volna utcáncsavargó gyermek, könnyelmű fiatal, annyi haszontalanul élő, munkakerülő ember.

Az asszony jó vagy rossz szelleme a családnak. Az édesanyák az első nevelők. Azért, ha életrevaló, szellemileg, erkölcsileg értékes nemzedéket akarunk nevelni, *neveljünk elsősorban józan gondolkodású, otthonnak élő háziasszonyokat, édesanyákat.*

Növevelésünk az utóbbi időkben sokat fejlődött, de helytelen irányban. A nőnek el kellett hagynia az otthon, hogy tanulhasson. Egyrészt anyagi okok, másrészt szellemi tökéletesedés utáni vágy ragadták ki a családból. Az iskolában készülhetett kenyérkereső pályákra, foglalkozhatott tudománnyal, művészetrel; mindenre nevelték, tanították a fiatal leányt, csak amire mindig, minden körülmények között szüksége van: gazdaszonykodásra nem. Női gazdasági iskolánk alig van kettő az országban. *Pedig háztartási, gazdasági ismeretek hiányát a nőnél semmisen pótolja. Működjenek a közélet bármilyen pályáján; legyen bármilyen híres tanár, hivatalnok, művész, igazi női értéke megkivánja, hogy kifogástalan gazdaszony is legyen.*

Ne az igényeket, kényelmet neveljük a fiatal leányba, hanem az egyszerűséget, munkakedvet. Ne tartsuk a háziasszonyi munkát lealázónak, kicsinyesnek. *A főzés, takarítás, kerti munka, nemcsak testi munka, hanem mindmennyi lelki erőgyakorlat.* Minden fizikai

munka, amely az izmot, csontot erősíti, növeli az akaraterőt is. Az a munkakör pedig, amelyet egy jó gazdaszonynak, jó családfőnek kell betölteni, elsősorban akaraterőt igényel. Mennyi kitarítás, szorgalom kell hozzá, mennyire egész ember kell hozzá, mennyire beleadja ebbe a nő testének, lelkének egész erejét, egész életét, gondját, fiatalágát. Tanítsuk ezt a kicsinyesnek, könnyűnek látszó háziasszonyi munkát értékelni, megbecsülni, mert a nő egyéniségének, annak az önfeláldozó, odaadó szeretetnek ez felel meg legjobban. *Az a nő, aki gazdaszonyi hivatását jól betudja tölteni, nem vágyik a világnak megtapsolt és megkoszorúzott dicsőségére, mert tudja, hogy rá az otthonban vár a legszebb feladat:*

Kezében van a gyermek álma,
Tünder világa lelkes ifjúnak
S a férfi boldogsága. Játékos
Íly drága kincsek nem adattanak!

Sümeghy Ilonka.

Szőlőmoly irtás legújabb tapasztalatok szerint

(Közl.: Vadász Emil.)

A szőlőmoly elleni védekezésnek csak úgy lehet kielégítő eredménye, ha azt az egész hegyközség minden szőlőterületén lelkiismeretesen végzik. *Ezért kell a szőlőmoly lelkiismeretes irtását minden szőlőbirtokosra kötelezővé tenni.* Helyszűke miatt sem a szőlőmoly életmódjának, sem a m. kir. Rovartani Állomás mindama kísérletei és azok eredményeinek ismertetésére ki nem terjeszkedhetek, amelyeket az Állomás ez irányban 1898. óta végzett és elért, hanem csupán a következők rövid közlésére szorítokom.

Előre kell bocsátanom, hogy erre a célra szolgáló, a m. kir. Mohányjövődék által gyártott u. n. „thanaton“ a külföldi hasonló gyártmányokkal együtt, még ha hozzáférhetőek volnának is, de oly drágák és a mieink főképen oly megbízhatatlan összetételű, hogy ennek használatától egyszerűen eltekintünk kell.

A m. kir. Rovartani Állomás kísérletei ellenben a „petroleum emulzió“-ban oly szert fedezett fel, mely eléggé jutányosan házilag elkészíthető és az alábbiak szem előtt tartásával a szőlőtermésre még tudagolása esetén sem veszélyes.

A petroleum tudvalóvön nemcsak a mindenféle rovarra, de a növényre is egyaránt nagy méreg. Hogy használhassuk tehát, azt vízzel felhigítanunk kell; azonban a petroleum egyszerűen vízzel összeöntve, azzal nem keveredik. Hogy keveredjék, előbb a petroleumot „emulziót“ kell a következőképen készítenünk: Egy liter vízbe tíz (10) dekagramm közönséges mosószappant forgácsolva, azt lassu melegítéssel a vízben feloldjuk s ha a szappan teljesen feloldódott, az oldatot zubogó forrásba hozzuk és a tűzről levéve, abba azon forrón kettő (2) liter „tisztított“ petroleumot öntünk és az egészet zurboló kanállal, vagyis kis nyírfaágseprűvel addig zurboljuk, míg tejfeszű anyagot nem kapunk. Ez aszerint gyorsabban, vagy lassabban szokott sikerülni, amint vobh, vagy rosszabb keverő szerszámmal dolgozunk. Még gyorsabb a munka, ha a folyadékot ismételtén kis kézi fecskendővel felszítjuk s erős nyomással az edénybe visszafecskendezzük. Ez a folyadék az u. n. „törzs oldat“, amelyből használathoz, 100 (egyszáz) liter vízhez 10 (tíz) litert adunk. Ez az oldat feltétlenül elegendő erős arra, hogy a molyt biztosan megölje; de a szőlő lombját még a 16 százalékos sem perzseli, csak arra kell szigorúan ügyelni: *hogy a munkás a permetezőjének megtöltése előtt mindenkor a folyadékból időközben kivált, bármily kevésnek látszó petroleumot is, a folyadék felszínéről szedegesse, fölözze le.* Ezzel a gondossággal megpermetezett fűrtökben egyetlen élő hernyó nem marad, a lombzaton pedig a perzselésnek nyoma sem volt tapasztalható.

A molyt, bármilyen védekező folyadékkal való irtása azonban, csak egyedül a tavaszi első nemzedékénél lehetséges. Tehát most ta-

vasszal a hernyó kikelésétől annak a virágfűrtön való teljes kifejlődéséig kell igen gondosan permetezni. Vagyis ezt a munkát a rovar fejlődéséhez kell alkalmazni.

E célra a nagy nyomást kifejtő, két ágas perme-szóróval és rugós gombbal felszerelt s a m. kir. Rovartani Állomás által forgalomba hozott, u. n. revolver-permetezők a legalkalmasabbak. Ezek két diója szemben áll egymással és erős sugárral két oldalról egyszerre nedvesíti a fűrtvirágzatot. *Pedig a jól alkalmazott nedvesedéstől függ a siker!* E gépeknél a munkás egyik kezét a lombnak széthúzásra szabadon használhatja, hogy a permetező a fűrtől jobban hozzáférjen, másik kezének hüvelyk ujjával pedig a szórócsövön közönséges nyomós szelepet nyitja és zárja. Közönséges permezők használatánál ellenben e munkához a lomb széthajtására egy gyermeket segítségül adni vagyunk kénytelenek.

Mivel a revolveres permetezők drágák (5-600 kor.) és nem is igen kaphatók, a közönségesket oly tenyéryi széles bádoggal kell felszerelnünk, amely akként kanyarodjék a permetező dió nyílása elé, attól mintegy 3 cm. távolságban, hogy a fűrt, a bádoggarab és a permetezőcső vége közé legyen vehető és így az oldat a fűrtöt is két oldalról érhesse. De a munkás a gép kezeléséhez csak segítségre szorul.

A munka nagyon pontos végrehajtására és a legszigorubb ellenőrzésére törekedjünk. Felületes munkától eredményt annál kevésbé várhatunk, mert a megmenekült molycsapat szüretig hihetetlenül felszaporodni szokott és nagy kárt tehet.

Ezért a permetező szert magunk készítsük el, szigoruan előírás szerint, a virágfűrtöket a permetező szerrel mind gondosan áztassuk át. Ha pedig nagyon korán kezdtük volna a munkát, inkább ott ismételjük a permetezést meg, semhogy a később kikelő hernyók megmeneküljenek.

Esnek a borárak. Tavaly szüretkor nagyban a borok ára 15-16 koronával indult és néhány nap alatt 22 koronára szökött fel. Felemelkedett ez az ár 52 koronára. Most azonban a kereslet hiánya miatt a borárak országos átlagban 25 koronát jegyeznek, ami literenként 7-8 koronás áresést jelent. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint úgy vélekednek, hogy a magyar borok külföldi kereslete májusban megindul már azért is, mert Német-Ausztriában, Csehországban és Lengyelországban a borkészlet nagyon csekély. Heves-megyében a borkészlet igen nagy. Fejérmegyében 12 fokos bor 56 korona. A kínálat nagy, a gazdák szeretnének készleteiken tudadni. A Tokaj Hegyalján a vesszőkereslet igen élénk. Ezre 1200 korona. Tolnamegyében 2400, Csongrádban 2000 korona a bor hektoliterje. Veszprémben a kereslet teljesen szűnetel, némely helyen már 19 koronáért is adja a termelő borát. Pestmegyében a múlt évi bor ára 28 korona.

Országos gazdasági gyűlés. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület június hó 1-én délelőtt 10 órakor a Köztelek nagytermében országos gazdasági gyűlést rendez, amelyen Szilassy Zoltán gazdasági főtanácsos, az OMGE igazgatója előadásának alapján a mezőgazdasági termények szabadforgalmának kérdésével, továbbá a mezőgazdaság új adó és válságterheivel foglalkoznak.

A debreceni gazdasági egyesület közgyűlési határozat folytán felhívja a debreceni gazdákat, akik az egyesület által 1920. évben szétosztott méz, olaj, olajpogácsára befizetéseket tettek, azonban meszet, olajat és olajpogácsát, nem kaptak, hogy be nem váltott utalványukat, valamint azon gazdákat, akik a román megszállás alatt rekvirált marha és takarmány árába Debrecen sz. kir. város tanácsa által a gazdasági egyesülethez áttett pénzüsszeghez igényjogosultsággal bírnak, hogy az ezen jogosultságukat igazoló irásokkal 1921. december 21-ig a gazdasági egyesület titkári hivatalában jelentkezzenek, mert ezen határidő elteltével az őket illető összegeket a debreceni gazdasági egyesület javára lemondottaknak fognak tekinteni. A debreceni gazdasági egyesület elnöksége.

A zöldség és gyümölcs piac szabályozása

Suly szerint kell árulni

Hogy a piacon minden anomália megszűnjék, az Árvizsgáló bizottság a következő intézkedéseket teszi, illetve az alábbiakat rendel el:

1. A Rákóczi-utcai termelői zöldségpiacon és az egyház-téri termelői és viszontelárusítói együttes piacon, az előbbinél 2, utóbbinál 1 mérleget állít föl; továbbá a Rákóczi-utcai és a Csapó-utcai piacok bejáratánál egy-egy nagy táblát állít föl, amelyekre a bizottság kiküldöttje naponként a reggeli órákban a piacra került minden egyes cikknek árát fölírja. A gyümölcspiacon egyelőre nem állítatik fel tábla, csak akkor, ha annak szükségére merülne fel.

2. A mérlegek és ártáblák kezelését állandóan egy-egy hatósági közeg teljesíti, aki reggel gondoskodik azok kihelyezéséről és a piac végétével azoknak elhelyezéséről.

3. A Csapó-utcai viszontelárusítók piacára és az egyház-téri viszonteladók piacára külön hatósági mérlegek nem tételnek, elrendeltetik azonban, hogy minden egyes viszontelárusító tartson mérleget és az eladott cikkeket minden esetben a vevő előtt lemérve szolgáltatassa ki.

Ugy a termelői, mint a viszontelárusítói piacon a fogyasztói árak azonosak, tehát a táblákon is ugyan-egy árak lesznek kiírva. A viszontelárusító az ő hasznához úgy jut hozzá, hogy a termelőtől nagyban vásárolván, a cikkeket olcsóbban kapja.

4. Ha a vásárló közönség a lemért sulyban kétkednek, akkor módjában van a hatósági mérlegen a valóságos sulyt megállapítani s ahhoz képest követelni a kívánt mennyiségre való kiegyesítést.

Általában kötelezővé tételik a sulyszerinti kimérés a burgonya, zöldbab, szárazbab, zöldborsó, paradicsom, tök, ngorka, paraj, sóska, káposzta, kalarábé, kelkáposzta, hagyma, fokhagyma, zeller, idősebb sárgarépa és petrezselyem, valamint az összes gyümölcs-féléknél. Csomóságra értékesíthető a fiatal zöldség, fiatal hagyma, fiatal retek, metélő saláta, galambbogyó saláta stb.

A csomóságra értékesíthető cikkeknél a táblára az is ki fog iratni, hogy kb. milyen sulyúnak kell lenni. A vásárló közönségnek tehát módjában van a viszontelárusítói piacon már magától az eladótól is követelni a csomóságra megvett árunk lemérését, a termelői piacon pedig a hatósági közegtől.

5. Elkéintve attól, hogy a hatósági táblákon ki lesznek írva az árak, a viszontelárusítók kötelesek az általuk forgalombahozott minden egyes cikk árát bódéjukban kifüggeszteni, vagy kosaruk tetején tartani.

6. A létszáma való kimérés teljesen beszűntelendő.

7. A fenti rendelkezések szigorú betartása kötelezővé tételik, mert akár maga az ártáblás esete, akár a csomóságra való kimérés esetén az előírt sulynál kevesebb mennyiségnek kiszolgáltatása, akár a mérlegeknek nem tartása, ami a közönség jogosulatlan kihasználásával jár, az usztoratörvény büntető rendelkezéseibe ütközik.

A fogyasztóközönség saját érdekében jár el, ha vásárlásainál a 3 hatósági mérleget igénybevéve, az eladótól a tisztességes kereskedelmi érzésre oktassa, vizsgálós esetén pedig az ott lévő rendőrközeg bármelyikénél nyomban feljelentést tesz.

8. A táblára kiírt árak maximális ár joghatálya-
val bírnak.

Ezen rendelkezés 1921 június hó 1-én lép életbe
Árvizsgáló bizottság.

SZÍNHÁZ.

A postás fiu és a huga című énekes bohózatot újította fel pénteken este a Csokonai-színház. Az énekes bohózat, a vaudeville, speciálisan francia eredetű és levegőjű műfaj. Franciaországban a színház a társadalmi élet tartozéka, mely a maga sarkos változataiban élethűen tükrözi vissza a francia néplélek alapulajdonosságait. Ezért született meg a vaudeville, a társadalmi és politikai élet ferdeségeinek szatirikus, énekkel-táncal tarkított gúnynyolása épen Párisban és ezért nem tudott gyökeret ereszteni sem a mi színpadunkon, sem Németországban, mert itt a színház mindig kulturmisszió letéteményesének érezte magát és elzárkózott a kétségkívül legalsócsobnyabb műfaj elől. — *Ricz* Ada neki való szerepre talált a darabban s alakítása ügyes és rutinos volt, azonban most is értéktelenné bizonyult, *Hettai* ruganyos és ötletes volt, *Mátray* és *Egyed* Lenke komikai ereje is megfelelően érvényesült. A közönség jól mulatott a darabon. (bl.)

„Ha megfújják a trombitát.” A Területvédő Liga az integritási eszme terjesztése érdekében elfogadta és átvette *Porzolt* Kálmán „Ha megfújják a trombitát” című irredenta moziszekeset, melyet a Renaissance színház 23-án mutatott be lelkes közönség előtt. A darab két vagonlakó menekült család ifjúsága között szövődött szerelmi történet keretében a magyar történelmi és vérértéket emeli ki és megrázó színekkel festi a megszállt területen élő véreink üldözöttségét és szenvedését. Ez a moziszekes Debreceben is bemutatásra kerül s hisszük, hogy ugyanolyan lelkes fogadtatásban fog részesülni, mint Budapesten.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Vasárnap délután „Gül baba” este pedig „Varázskerti gő” megy.

Hétfőn A. bérletben „A postásfiu és a huga” megy.

Hétfőtől 30-tól kezdve az előadások 8 órákor kezdődnek.

A kiscsapat országos nagygyűlése Budapesten filmen bemutatja hétfőn az *Urania* és *Apollo*.

A nevelő ember *Victor Hugo* regénye ma utoljára az *Urania*-ban előadások 3, 5, 7 és 9 órákor.

Damagál, a sárga ördög, ma utoljára az *Apollo*-ban 3, 5, 7 és 9 órákor.

Drótos tót *Lehár* operettje filmen ma utoljára az *Arany-Bika* moziban 3, 5, 7 és 9 órákor.

Az élet ösvénye *Kalandor* történet 5 felvonásban főszereplő *Violet Mersereau* és *Ham* mint doktor amerikai bűrlészként hétfőn az *Urania*-ban.

Meg nem értett asszony dráma 5 felvonásban és *Zigoto*, mint ögróf amerikai bűrlészként hétfőn az *Apollo*-ban.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

Művészet.

A *Medek - Székelyhid - hangverseny* pénteken este folyt le a *Bika-dísztermében* félháza jelenlétében. Csudálatos, hogy az elmúlt szezonban akárhányszor kétes értékű zenei vállalkozásokat zsúfolt közönség hallgatott végig és most mégis ilyen teljesen magas színvonalú művészek előadására csupán fogyatékos érdeklődéssel jelentek meg az emberek. Pedig operaházunknak jelenleg legkimagaslóbb két tehetsége jött le közénk tiszta élvezetet nyújtani és azt a folyton fokozódó melet, majd forró, sőt tomboló ünneplést, melylyel mindkettejüknek a kis számú publikum hódolt, teljes mértékben meg is érdemelték. *Medek* Anna a nagy stílusú áriák istenidőta énekesnője. Habár a magyar műdalokban is felragyogott tudása, — igen szép volt a *Hubay*: „Könnyek”, „Szegény Zsuzsi a táborozáskor” előadása, — mégis egész ereje, hangjának gazdag kincses volta, érzésének mélysége, drámai előadása a *Büvös vadász*, a *Tosca*, a *Manon* szólószámaiban bontakozott ki és kápráztatott teljes mértékben: ezekben gyönyörűséges élvezetet nyújtott. *Székelyhid Ferenc* behelző, lágy, esengő tenorja — kristálytiszta magas b-t énekelte, — talán még jobban hatott, mélyben büvölt el bennünket. A magyar apróságok, különösen *Szabolcska* híres „Salzburgi csapásokban”, a közismert „Pitypataty” dal méltán ragadták el a közönséget; de igazi nagyságát neki is legjobban csodáltuk a *Grämonda* előadásában, ilyen izig-vérig magyar eredetű *Lohengrin* még nem rezgett az operaház színpadján. Külön ki kell emelnünk *Mály* karnagy mesteri, önzetlen zongorakíséretét, aki nehéz — egymaga látta el mindkét művész kíséretét — és szakavatottságot igénylő feladatát minden elismerést kiérdemlő módon oldotta meg. A történeti teljesség kedvéért megemlíthetjük még, hogy *Kabay* Kálmán is szerepelt egy önálló zongoraszámmal.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legelődrágábban vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

A tőzsde

Budapesti zárlat máj. 28. (MTL) Magyar hitel 1700, Osztrák hitel 640, Angol-Magyar bank 235, Leszámit bank 725, Magyar-Élasi bank 349, Jeiz. hitelbank 290, Keresk bank —, Pesti hazai első 20 800, Borsod-miskolci 2140.

Valuták. Napoleon 785—815, Angol font 900—950, Dollár 220—240, Francia frank 20150—2050, Márka 375—345, Lira 1250—1290, Osztrák kor. 4750—4250, Rubel 72—74, Lei 380—400, Sokol 350—365, Svájci frank 4100—4175, Korona dinár 720—740, Frank dinár 720—740, Lengyel marka 23.50—25.50.

Bécsi valuta máj. 28. (MTL) Márka 940, Lei 960, Lira 3075, Francia frank 4800, Svájci frank 10150, Dollár 565, Rubel —, Sokol 850.

Zürichi zárlat máj. 28. (MTL) Berlin 910, Holland 1975, Newyork 569, London 2218, Páris 4785, Milánó 3010, Brüsszel 4785, Kopenhága 10070, Stockholm 13095, Krisztiana 8660, Madrid 74, Buenos-Airns 1875, Prága 820, Budapest 230, Zágráb 440, Bukarest 940, Varsó 855, Bécs 135, Osztrák lebelégy 102.

Mézőgazdák jelentése máj. 28. (MTL) Az eső hiány erősen érezteti hatását, ennek következtében az irányzat szilárd. Zab 750—785, Takarmány árpa 750—800, sör árpa 825—850, Feher bab 450, Köles —, 5.—, 4.—, Tengeri 750—800 ab Budapest pr. kg.

Vásárcarnoki jelentés: május 28. (MTL) Az élelmiszer piacon a hús ára változatlan. Zöldborsó kg. 14—16, új kalarábé darabja 6—8, sóska, spenót kg. 4—7, saláta fejenként 2—3, új burgonya 32—36, cse-resznye 20—22, egres 12—16 korona.

Magánforgalom: május 28. (MTL) Rima 2540, Államvasut 2100, Déliavasut 940, Lipták 500, Országos fa 1210, Bécsi kifizetés 44, Dollár 260—55, Márka 419—421, Lei 420, Sokol 855.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kereskedő
jó megjelenésű leánya keresi kereskedő ismeretséget, részletes levelek 26 jelígyére a kiadó továbbít.

Öyakorlott
varróleányok és egyes háziorvosok felvételnek Rískó és Társa nőidivattermében

Forgács István
művészi
Bádogos-u.

Magányos
nő lakást (egy vagy két szoba, konyha mellékeliségekkel) keres. Fischer Anna, Barna-utca 2 b

Eladó
egy sötétkék férfi öltöny közép termetre. Hunyadi-u. 21 keresztépület.

Molykár ellen
szörme és tollruhák megrögzését a legnagyobb biztonságban beraktároz KOVÁRY és ÁLT-MANN Piac-utca 42.

Kerekek
földet, 20 holdtól 100 holdig, haszonbérbe vagy felbérbe, jó tanyával. Cim: Hunyadi-utca 5. Bordán Mihály.

Kövérty és Aitmann
szűrés, Piac 42. Fannonek gépi fel. bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Vas abróncs
teljesen új különként kapható lapunk kiadóhivatalában.

Eladó
olcsón, sárga, könnyű, homokfutó kis kocsit és egy taliga, továbbá kiadó részben krumpli föld, város alatt. Vár-utca 8. sz.

Egy
teljes berendezésű férfi-szoba eladó. Megtekinthető naponta délután 3 óratól 5 óráig a Széchenyi-utcai huszárlaktanyában, Sárga tiszthelyettesnél.

Porcellán
6 személyes étkészlet Kobalt-kék és aranysegélylyel, valamint fi-om készített kristály üveg készlet 6 személyes és 6 db feketekávécsészé aljjal eladó. Péterfia 73. Jobboldali lakás.

Koros Sándor
Értel-szobák beletében Piac-u. 66.
Saját készítésű elektra fécél
Bütyös kaphatók

Négy szoba
s előszoba megfelelő belső és külső mellékeliségekkel bíró családi ház novemberi beköltözéssel Tompa Mihály-u. 8 szám alatt eladó. Megtekinthető naponta d. u. 4 óratól.

Bélyeggyár és vésőintézet
PAULÓ L.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1385.

Eladó
egy hat hónapos tiszta faj nostony farkaskutya. B3-vebet Józán István Péterfia 25. szám.

Rikancsok
felvételnek fix fizetéssel és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

Makulatura öt kilós tételben kapható lapunk kiadóhivatalában.

Radikál a legjobb patkányirtó szer. Szappanok, parfümök
Az mindenféle pipero cikkek, kőszerek, fűszerek és kőszerek legelődrágábban szereshetők be a
Korzó Drogueria Debrecen, Piac-utca 42. sz.
Telefon 14-80

Csurka „KEGYELET” Temetkezési Vállalat
Debrecen Kossuth u. 8 szám. (Kölcseknegelyző épület) Telefon 381.
Ajánlja dusan felszerelt temetkezési vállalatát a n. é. gyá szoló felek becses rendelkezésére a legolcsóbb árakon.
Diszes gyászokcsik. Elsőrendű felszerelés. Saját lova k

METEOR MOZGÓBAN
Bocskay-tér.
Ma vasárnap, május hó 29-én
A No. 29
Amerikai detektív paródia 5 felvonás
Egy majom védelme alatt
Előadások kezdete d. u. 3, 5, 7 és 9 órákor
Helyárak: P. 16, F. 14, I. 12, II. 8,
III. 6 korona.

MEGHIVÓ.
A Debreczeni Gazdák Bankja
Részvénytársaság
X. évi
RENDES KÖZGYÜLÉSÉT
1921. évi június hó 5-én, délelőtt
10 órákor

Debreczenben, Kossuth-utca 17. sz. alatt levő fizethelyiségében tartja, amelyre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hívatnak meg, hogy akik szavazati jogukat a közgyűlésen gyakorolni kívánják, tartoznak az 1920. évi végéig nevére ártirt részvényüket a le nem járt szelvényekkel együtt 1921. évi június hó 5-én délelőtt 10 óráig a társaság pénztárában letérbe helyezni. (Alapszabály 13. §-a)
Az 1920. évi zárszámadások és je-entések a társaság helyiségében 8 nappal a közgyűlés előtt közszemlére kitétek és ott megtekinthetők. (Alapszabály 13. §-a)

TÁRGYSOROZAT:
1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1920-ik évi üzlet eredményéről, a zárszámadás, mérleg, nyereség- és veszteség-számla megállapítása, továbbá nyereség felosztására vonatkozó határozat hozatala.
2. Igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak fe mentvény megadása tárgyában hozandó határozat.
3. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépett tagok helyett 4 igazgatósági tag választása 5 évre.
4. Felügyelőbizottsági tagok újra választása.
5. Felügyelőbizot ságtiszteletdíjának megállapítása.

Az Igazgatóság.
Mérlegszámla. Tartozik. Pénzkészlet 702864.89, Osztrák-Magyar Bank 14435.68, M. kir. postatakarék-pénztár 196.26, Pénzintézeteknél 965339.22, Összesen 1682836.—
Értékpapírok. Pénzintézeti központ üzlet rész 6000.—, Egyéb értékpapírok 357609.—, Összesen 363609.—, Váltók 1531766.70, Jelzálogkölcsonők 444878.37, Adóssok folyószámlán (fedezve) 14455804.42, Iroda berendezés 15890.—, Átmeneti tételek 20553.88, Összesen 5515337.87. Követel. Részvénytőke 1000000.—, Tartaléktőke 250000.—, Adótartalék 10000.—, Össze- en 260000.—, Könyvetétek 1712469.64, Folyószámlaberét 351085.28, — Összesen 2063554.92, Külföldie hitelezők 1628422.78, Visszleszámitolás 60000.—, Átruházott kölcsönök 414352.93, Fel nem vett osztalék 11763.—, Átmeneti tételek 21433.—, Nyereség egyenleg 55811.24, — Összesen 5515337.87.
Veszteség-nyereség számla. Tartozik. Veszteség. Kifizetett kamatok 101989.—, Tiszti fizetések, szolgálk fizetése és drágasági pótlék 54463.38, Igazgatóság és ügyvezetk fizetése 7900.—, Üzletköltség, lakbér és fűtés 41111.87, Adók 22338.39, Nyugdíj-járulék 1504.26, Napibiztosí díjak 1487.—, Leírás az iroda berendezésből 1000.—, Jótékony adományok 3431.12, Vegyesek 450.—, Nyereség egyenleg 55811.24, Össze- en 291486.26. Követel. Nyereség. Befolykamatok 201384.97, Jutalék 87994.47, Átmozat 1919. évről 2106.82, — Összesen 291486.26. Debreczen, 1920 december 31.
Igazgatóság: Suhajda Béla vezérigazg., Pákozdy Sándor elnök, Dr. Bay András, Balogh István, Kertész Imre, Kertész István, Kertész László.
Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelőbizottság: Dr. Trocsányi Béla, Dr. R. Kiss István, Dr. Csáthy Dezső.

!!! Mindenki ott legyen !!!
az EMSE szombaton június 4-én az „Arany Bikában” rendezendő
Táncmulatságán,
hol Bodán Margit, Szalma Sándor és egy kedves, szép debreceni urleány fogja a közönséget szölvő és táncszámokkal mulattatni.

Hafál eset alkalmával bárki meggyőződhet a
GEBAUER KAROLY ÉS TARSÁ
legregebben fennálló temetkezési vállalat olismert legolcsóbb áraitól és lelkiismeretes kiszolgálásáról. Közalkalmazottak és menekülteknek nagy árengedmény.
Üzlet: Kossuth-u. 2. (Városháza) Telefon nappal 103. Éjjel 60.

ÉRTESETÉS.
Értesítjük a közönséget, hogy Debreczen—Derecske és Berettyóújfalun között f. év jun. 1-től **autójáratot létesítettünk**
Menetrend: Berettyóújfaluból indul hétfőn, kedden és szerdán reggel 5 órákor és szerdán délután 6 órákor. Debreczenből indul d. u. 3 órákor, illetve a pesti vonat érkezése után. Debreczenből ind. csütörtökön, és pénteken reggel 4 órákor és pénteken délután 5 órákor, vissza Debreczenbe indul d. u. 2 órákor.
Megálló helyek: Tópa, Derecske, Sárd és Miképdés. Menetidő Debreczenből B.-Újfalug 2 óra. Menetidő: kilom. I. oszt. 3 K, II. o. 2 K. Pénzszálló hely Debreczenben a városi Állomás, Újfaluban a Kossuth térság.
Autóforgalmi vállalat Derecske.

Hatósági bizonyítványok kiadása a román megszálló csapatok által okozott kártételekről

A vonatkozó kormányrendelet alapján s a m. kir. központi statisztikai hivatal utasítása szerint a mult év első felében a városi adóhivatal az érdekelt felek bejelentése alapján a megszálló román csapatok által okozott kártételekről felvettelt készítet. E kárjegyzék hivatalos másolata a m. kir. központi statisztikai hivataltól visszaérkezvén, annak adatairól a városi tanács közlélműzési ügyosztálya az érdekelt felek kérelmére hatósági bizonyítványt állít ki. E hatósági bizonyítványt öt koronás bélyeggel ellátott szabályszerű beadványban kell kérni s ezt a városi hsztirodában (Csapó-utca 15.) kell benyújtani. A kérelem benyújtásakor a kért hatósági bizonyítvány bélyegilletékére tíz koronát, a bizonyítvány kiállításának díja címén tíz koronát, összesen husz koronát kell mellékelni. A hatósági bizonyítványok kiállítása és kiadása május 31-én kezdődik.

Debreczen, 1921. május 28.
Zöld, sk.
tb. tanácsnok.

Debreczen szab. kir. város tulajdonát képező nagyerdei fürdőt új vezetőség vette át.
Junius 31-én reggel 6 órákor már ismét megkezdí az üzemet.
Gőz-, kád- és hidegvizgyógykezelése minden tekintetben azon a fokon áll, mely a legkényesebb igényeket is kielégíti.
Állandó orvosi rendelés. Egészségügyi felügyelő és kezelő orvos Dr. rugonfalvi Kiss András, a m. kir. kolozsvári Ferencz József tudományegyetem tanársegéde, ideggyógyász, a városi kózkórházhoz beosztott orvos.
Gyógytorna és Zander medico-mechanikai rendelés és kezelés.

Gyász esetek alkalmával forduljon bizalommal FEHÉRTÓI BÉLA temetkezési intézetéhez
DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM (Saját ház.)
Mol temetések a legolcsórszorból a legdiszesebb kivitelig személyes felügyelet mellett a legolcsóbb napi árban eszközöltek. Telefon nappal 11—85., éjjel 10—91.

A Magyarországi Zsidóságról
A magyarországi zsidók statisztikája című nagyördektű 0-0 és aktuális má 0-0
Írta: ifj. Weszprémy Kálmán
Ára 24 korona.
Vidékre postán 26 korona.
Kapható lapunk kiadóhivatalában Plac-utca 59.

Lapkihordó asszonyok
felvétetnek lapunk kiadóhivatalában

Vége a háborúnak
Megjött a békebeli **SÜRHULLÁM**
„Hősök söre” trippa malitászér
„Fősör” világos különlegesség
„Matyás Király” sör
„Nádor” sör (müncheni)
„Király” sör világos
„Bak” sör bajor
Gyártja: **A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ RT KÖBÁNYÁN.**
Főraktár Debreczenben: **Márkus Jenő.**

Bodegát, kimérést,
átvennék, esetleg perentre a kezelést elvállalom. Övadékkal rendelkezem. Megkereséseket a kiadóba kérek „Bodegát megéltetés” jelige alatt.

ELADÓ INGATLANOK
Földek:
193 m. hold Kisujszállás mellett
46 kat hold a Cserén tanyával
143 m. hold Szatmárban tanyával,
20 kat. hold E epen.
87 m. hold Sámson alatt tanyával,
32³/₄ m. hold létai-uton tanyával.
41 m. hold Bánkon tanyával.
50 kat. hold Halápon tanyával.
15 kat. hold szoboszlai-uton.
14¹/₂ kat. hold Ebesen
50 m. hold Monostorpályi alatt.
Házak:
Szent Anna-utca elején modern családi ház, 3 rendbeii nagy lakással.
Pacsirta-utca b. polgári ház.
Szalkai-utca családi ház, vétel esetén 3 szobás lakás átvenető
Kajó-utca egy negytelekű, modern családi ház
Gyöngyösi-utca modern, nagy jövedelmű ház, 4 uzle helyiségget.
Lahner-utca, Cereby-telepen gazdálkodó ház istállóval
Kereseg-utca nagy kertés családi ház, vétel esetén beköltözhető.
Keménykörtben, Orián Károly-utca 224. négyszögletes kisebb családi ház.
Bakósi-utca, legszebb helyen egy ház, vétel esetén beköltözhető.
Nagy Pál-utca, Korökes Géza-utca, Nánási-utca, Cecília-utca kisebb és nagyobb hazak és házhelyek.
Nyralók
Széchenyi-ut elején
Tiszviselő telepen
Szölvők:
5 kat. hold elsőrendű termőszölvő, gazdasági akad. hata mögött.
Bujdosó-utca 1200 négyszögöl.
Bocskaiiban, Bodán leszállított árak mellett Bővebbet
BÖSZÖRMÉNYI LÁSZLÓ
ingatlanforgalmi irodája Debreczen, Miklós-utca 7. Telefon 216.

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ
megnyílik május 15-én
elsőrendű tejes pensio
50—60 Ko-ig Kasino.
Felvilágosítással szolgál Menetjegyek (tűrésszámla) Budapest, V., Vigadó-tér 1.
Kérjen prospektust.
7960—9529—971.

Hirdetmény
A városi Tanács a város tulajdonában levő 23 drb írógép jókarban tartását versenytárgyalás útján kívánja biztosítani az 1921. évi december 31 ig terjedő időre. Felhívja ezért a helyben lakó írógépműszerészeket és az ilyen munkákkal foglalkozókat, hogy a jókarbantartási munkákra vonatkozólag zárt ajánlatukat a városi főjegyzői hivatalban (Városház, emelet 29.) f. évi janus 15-ig beadhatják.
Az ajánlati részletes feltételek ugyanott d. e. 8—2-ig megtekinthetők.
Debreczen, 1921. május 23.
A városi Tanács.

Böszörményi László
bank- és pénzváltó üzlete
Debreczen, Miklós-u. 7. sz.
Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Kölcsönök folyósítása betáblázás mellett B.-vált a legmagasabb árfolyamon: Dollárt, lelt, sokolt, márkát stb., utalványokat csekkeket. Külföldi kifizetéseket eszközöl.